

ΟΜΙΛΙΑ Π. ΠΑΙΟΝΙΔΗ ΣΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Όταν μου ζητήθηκε από τους φίλους μου τον Ζαχαρία και την Στέλλα να εγκαινιάσω την Έκθεση των τεσσάρων Βουλγάρων ζωγράφων δεν γνώριζα τους ζωγράφους και το έργο τους. Έβλεπα απλώς ότι ήταν μέσα στα πλαίσια των υποχρεώσεων μου σαν Προέδρου του Κυπρο-Βουλγαρικού Συνδέσμου Φιλίας να αναλάβω την παρουσίαση των τεσσάρων καλλιτεχνών - εκπροσώπων ~~της~~ ^{της} κουλτούρας ~~της~~ ^{της φίλης} χώρας.

Όταν αργότερα συνάντησα τους ζωγράφους, εδώ στις αίθουσες της γκαλερύ, την ώρα που έστηναν την έκθεση τους και μίλησα μαζί τους ανακάλυψα ότι η υποχρέωση μου πηγαίνει πιο πέρα από την τυπική υποχρέωση του Προέδρου του Κ/Β. Κι' οι τέσσερεις έχουν μια καταγωγή, μια προέλευση κι' οι τέσσερεις ανήκουν στην λεγόμενη Σχολή Ζωγραφικής του Κιουστεντίλ, μιας πολιτειούλας, που μου ξυπνά αναμνήσεις των φοιτητικών χρόνων. Έβρινα παρέα, ~~στα~~ ^{στα} φοιτητικά ~~μα~~ ^{μα} χρόνια, μ' ένα συμφοιτητή μου, τον Κύριλ Ποπόφ, που επέμενε πολύνα με πάρει στο σπίτι του για να γνωρίσω, όπως μου έλεγε, μια πόλη - κήπο. Ήταν κυριολεκτικά ερωτευμένος με την πόλη ~~του~~ ^{ο ευφορικό} ~~μα~~ ^{μα} κι' δεν ήταν άλλη από το Κιουστεντίλ. Κι' έτσι πήραμε ένα Σάββατο πρωί το τραίνο προς τα νοτιοδυτικά της Σόφιας και πήγαμε στο Κιουστεντίλ και πιστέψτε με με καταγοήτευσε. Ατέλειωτοι κήποι με μηλιές, δαμασκηνιές, και τ'α σπίτια χαμένα μέσα σ' αυτή την δροσιά και το πράσινο. Κι' ένα ποτάμι, ο Στρούμα, ο Στρυμόνας στα Ελληνικά, να διασχίζει την πόλη ~~και να συνεχίζει~~ ^{και να} να συνεχίζει τον δρόμο που προς το νότο, με κατεύθυνση ~~προς~~ ^{την Ελλάδα}, να κόβει την αλυσίδα των βουνών, που χωρίζει σαν τείχος την Βουλγαρία από την Ελλάδα και να χύνεται στο Αιγαίο. Και να νιώθεις πράγματι εκεί, στην ακροποταμιά και μέσα ακόμη στην παγωνιά του χειμώνα το ζεστό κύμα του αέρα να έρχεται από την ζεστή θάλασσα του νότου. Δεν ήταν όμως μονάχα γι' αυτό που αγαπούσε ο φίλος μου ο Κύριλ την πόλη του. Εκείνο το Σαββατοκύριακο, που πέρασα στο φιλόξενο σπίτι του Κιουστεντίλ μου μίλησαν και με ~~εξ~~ ^{εξ}νάγησαν σε χώρους όπου ήταν έντονη η παρουσία μιας ~~πλούσιας~~ ^{πλούσιας} πολιτιστικής κληρονομιάς.

Μεγάλη φυσικά η παρένθεση μου πρέπει να σας ομολογήσω όμως, ότι εκείνη η προσωπική μου επαφή πριν από 30 χρόνια με το Κιουστεντίλ

με βοήθησε να καταλάβω καλύτερα το έργο των ζωγράφων που φιλοξε-
νούμε.

Στην πρώτη αίθουσα απάνω λ.χ. θα δείτε τα έργα της Ελίζας Τοντόροβα. Δεν είναι μαζί μας απόψε, βρίσκεται απ'ότι πληροφορούμαι στο Παρίσι για ~~κάποια~~ μετεμπαίδευση, κι'όλοι την αναγνωρίζουν σαν την δημιουργό της ομάδας των ζωγράφων του Κιουστεντίλ. Οι πίνακες της είναι ένα πανηγύρι χρωμάτων, ένα παιγνίδι χρωμάτων με το πράσινο, ένα δροσερό πράσινο ν'απλώνει παντού και να δημιουργεί ένα αίσθημα ευφορίας. Και μέσα από τον οργασμό του πρασίνου αναδύονται μορφές, μορφές, ~~μορφές~~ ^{μορφές} που θυμίζουν με την τέλεια τους αρμονία ~~κάπου~~ - ~~κάπου~~ αρχαιοελληνικά αγάλματα.

Στην πιο μέσα, απάνω αίθουσα, εκθέτει ο Γκιόργκι Αλάϊκωφ πούναι απόψε εδώ μαζί μας. Απόφοιτος κι'αυτός όπως κι'οι υπόλοιποι της Σχολής Καλών Τεχνών της Σόφιας, μέλος κι'αυτός όπως κι'όλοι οι άλλοι της Ένωσης Ζωγράφων Βουλγαρίας με δουλειά που ταξείδευσε και σε πολλές άλλες χώρες. Εδώ το Κιουστεντίλ κι'η ζεστή, εύφορη καταπράσινη κοιλάδα που το περιβάλλει εκφράζεται μέσα από χρώματα ζεστά, γήινα κι'ανάμεσα τους, σαν παράθυρα, λευκές κηλίδες φωτός.

Η φοίτηση του Γκιόργκι Αλάϊκωφ στον κλάδο τοιχογραφίας του δίνει την δυνατότητα ν'απλώνει σε μεγάλες σχετικά επιφάνειες τις συνθέσεις του, που έχουν μια θαυμαστή ισορροπία και αρμονία, που μεταδίδεται μ'ένα άμεσο τρόπο.

Στην πρώτη αίθουσα απάνω εκθέτει το νεαρότερο μέλος της ομάδας Σβίλεν Μπλάζεφ, πούναι επίσης μαζί μας. Εδώ είναι αισθητή η ιστορικότητα της σύλληψης, η προσπάθεια του ζωγράφου να δώσει την δική του ερμηνεία στην πορεία του λαού ~~του~~ μέσα στον χρόνο. Το έργο εδώ, ^{αφηρημένες} οι ~~μορφές~~ μορφές που ξεπηδούν μέσα από το έργο, τα μουντά χρώματα θυμίζουν έργα δικών μας, Κυπρίων. Κι'αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο. Κοινή είναι η ιστορική μοίρα που μας δένει σαν λαούς, κοινή η βασανιστική πορεία μέσα στον χρόνο.

Ο τελευταίος των τεσσάρων είναι ο Ασέν Ούσιεφ, που κι'αυτός δεν μπόρεσε ναρθεί. Τα έργα του μας περιστοιχίζουν στην κάτω αίθουσα κι'όπως θα δείτε εδώ έχουμε κάτι το πολύ διαφορετικό. Γεωμετρικές δομές, όγκοι, αφηρημένα σχήματα, ένας πειραματισμός, που αντανάει το τεχνολογικό επίπεδο της εποχής μας και απ'ότι

φαίνεται δεν έχει πατρίδα. Υπάρχει βλέπετε μια πολύ μεγάλη διαπασών στις τεχνοτροπίες στην φίλη χώρα, όλοι οι δρόμοι είναι ανοιχτοί μπροστά στον καλλιτέχνη, στο ταλέντο του.

Φανταστείτε ότι στο Κιουστεντίλ, των 60.000 ζουν και εργάζονται ~~και~~ ^{επαγγελματίες} τριάντα περίπου ζωγράφοι. Και σταδιοδρομούν γιατί υπάρχουν τριγύρω τους τα κίνητρα, τα υλικά και τα πνευματικά, που τους σπρώχνουν και τους διατηρούν μέσα στην καλλιτεχνική τους αποστολή. Και το Κιουστεντίλ είναι μια πόλη πιο μικρή από την Λεμεσό! Τα πάντα, όπως βλέπετε εξαρτούνται από τις προτεραιότητες που θέτει μια πολιτεία ^{και το} ποιες αξίες μπαίνουν μπροστά, τι μετρά περισσότερο.

Ευχαριστούμε την ομάδα των τεσσάρων ζωγράφων του μακρινού αλλά ταυτόχρονα και τόσο κοντινού μας Κιουστεντίλ γιατί μας έφεραν στην πόλη μας, με την τόση στέγνα στα πνευματικά πράγματα, την δροσιά της τέχνης τους, ^{την κρισιολητική τους τέχνη} και το ανήσυχο πνεύμα της χώρας τους, που ανοίγει τολμηρά δρόμους προς το μέλλο σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής και πνευματικής δραστηριότητας.

Τους ευχαριστούμε και τους συγχαίρουμε για τα επιτεύγματα τους σ' ένα χώρο όπου, πρέπει να το πούμε, παρουσιάζει και η δική μας μικρή, καλλιτεχνική οικογένεια, παρά τις αντιξοότητες μέσα στις οποίες ζει, τα δικά της επιτεύγματα. Και θα παρακαλούσαμε να μεταφέρουν αυτό το μήνυμα μας στην πατρίδα τους. Κι' ίσως μια μέρα Λεμεσιανοί ζωγράφοι ανταποδώσουν την επίσκεψη στην φιλόξενη τους πόλη.

Σαν Κυπροβουλγαρικός Σύνδεσμος θα προσφέρουμε κάθε βοήθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένας έπαινος αξίζει και σε σας Ζαχαρία και Στέλλα γι' αυτή την χαρά που μας δίνεται απόψε και για την τόλμη σας να ξανοίγεστε σε καινούριους χώρους δραστηριότητας.